

ментской ассамблеи государств-участников СНГ) [электронный ресурс]. – режим доступа : http://www.consultant.ru/law/ref/ju_dict/word/modelnyj_zakon_sng.

3. Шалгунова С. А. «психологічний тероризм» вітчизняного телебачення // Проблеми протидії проявам тероризму, сепаратизму та екстремізму в сучасних умовах : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 25 верес. 2015 р.). – Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – с. 171-175.

Побережна Наталія Олександрівна
кандидат педагогічних наук, доцент
завідувач кафедри мовної підготовки
(*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*)

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ЗА ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТАМИ

Процес реформування іншомовної підготовки в Україні зумовлений зміною статусу англійської мови. Відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» одним із ключових індикаторів реформування галузі освіти є вивчення іноземних мов. З урахуванням основних досягнень європейських країн сьогодні відбувається переосмислення існуючих підходів щодо іншомовної підготовки студентів та курсантів спеціалізованих ВНЗ. Як слушно зауважила Л. Смовженко, часи, коли достатнім доказом опанування мови було вміння перекладати з іноземної мови та навпаки адаптованих, неавтентичних текстів, вже минули [5, с. 245].

На сьогодні реформування системи іншомовної підготовки у ВНЗ відбувається відповідно до загальноєвропейських вимог, зокрема, загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти, де зазначено, що «студенти вищих навчальних закладів повинні володіти уміннями вільно висловлюватися без суттєвої витрати часу на пошук адекватних мовних засобів у процесі досягнення ними соціальних, академічних і професійних цілей» [1, с. 24]. Іншими словами, імплементація європейських освітніх стандартів у процес іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти нефілологічного профілю передбачає оволодіння ними такими необхідними навичками спілкування, які дозволяють їм вільно почуватися та працювати в іншомовному середовищі. За європейською шкалою це рівень B2 – компетентний користувач [2, с. 115]. Згідно зі шкалою Ради Європи (CEFR) існує шість рівнів (A1-C2) володіння мовою, які загальноприйняті за стандарт градації мовної компетенції та визнані в усьому світі.

Наразі питанням упровадження європейських освітніх стандартів іншомовної підготовки у навчальних процес вищої школи приділяється багато уваги вітчизняними науковцями (Л. Вікторова Р. Гришкова, Л.Смовженко, С. Ніколаєва, А. Кирда, К. Мамчур). Проте проблем, пов'язаних із навчанням іноземних мов, чимало, зокрема у вищих навчальних закладах нефілологіч-

ного профілю. Так, науковці, які досліджують особливості іншомовної підготовки у спеціалізованих ВНЗ, зазначають, що навчання іншомовного професійного спілкування, зокрема майбутніх фахівців правоохоронних органів, має свою специфіку, що потребує подальших студій та напрацювань, оскільки спеціалізовані навчальні заклади готують не фахівців з іноземних мов, а фахівців іншої професійної сфери, де іноземна мова – складова їхньої професійної компетентності [3, с. 299].

Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволив з'ясувати невирішені частини загальної проблеми іншомовної підготовки у спеціалізованих ВНЗ:

- *відсутність концепції міжкультурної іншомовної освіти в різних типах навчальних закладів.* Метою навчання має виступати не «навчання іноземної мови», а «реалізація міжкультурної іншомовної освіти», змістом якої є не лише прагматичні знання, навички та вміння, але й усебічний розвиток особистості засобами іноземної мови в процесі взаємопов'язаного навчання мови і культури [4, с. 127];

- *відсутність юридичного статусу додаткової мовної освіти у спеціалізованих ВНЗ.* Аналізуючи сучасну ситуацію розвитку проблеми іншомовної підготовки, зазначимо, що сьогодні відсутні єдині державні стандарти для ліцензування реалізованих у них програм, єдині навчально-методичні підходи до навчання, що, безумовно, впливає на якість іншомовної підготовки [3, с. 300]. Об'єктивно існує протиріччя між тим, що суспільство відчуває потребу у фахівцях із вищою освітою, які добре володіють принаймні однією іноземною мовою, і ставленням до іноземної мови як непрофільюючої дисципліни у навчальних закладах нефілологічного профілю;

- *неузгодженість вимог Міністерства освіти і науки з Рекомендаціями Ради Європи.* У більшості вищих навчальних закладів передбачена навчальними планами кількість годин аудиторної роботи унеможлиблює досягнення студентами заявлених у Програмах рівнів володіння іноземною мовою. Проблема ускладнюється тим, що загальний рівень володіння іноземною мовою випускників шкіл, які вступають до спеціалізованих вищих навчальних закладів нефілологічного профілю, є об'єктивно дуже низьким. Відповідно до Державного стандарту базової та повної середньої освіти від 2004 року рівень володіння іноземною мовою випускників шкіл має відповідати рівню B1+. Таким чином, очікується, що вступний рівень абітурієнтів ВНЗ має бути не нижчим рівня B1+. Проте фактично рівень володіння іноземною мовою переважної кількості абітурієнтів спеціалізованих ВНЗ є набагато нижчим рівня B1, що унеможлиблює досягнення випускниками цільового рівня B2 з урахуванням відведеної кількості годин на підготовку і усунення прогалин. Стандарти загальної середньої освіти мають стати свого роду фундаментом для створення стандартів вищої освіти (наразі вони таку функцію не виконують) [4, с. 125];

- *відсутність типової навчальної програми з дисципліни «Іноземна мова» для професійних цілей на рівні державного документа, у нашому випадку для правознавців, яка б цілком відповідала європейським вимогам*

щодо рівня володіння мовою в академічному і професійному середовищах у світових масштабах. Так, здобувачі вищої освіти юридичного профілю, що опановують іноземну (англійську) фахову мову, перш за все потребують необхідних і досконалих навичок англійської для успішної роботи в сфері міжнародного права. Визначаючи цільовий рівень випускників українських ВНЗ юридичного профілю, необхідно брати до уваги існуючі вимоги щодо рівня володіння мовою в академічному і професійному середовищах у світових масштабах, які вимірюються міжнародно визнаними мовними іспитами, як, наприклад, *ILEC (International Legal English Certificate)*, *IELTS (International English Language Testing System)* з академічною метою, або *FCE (Cambridge English: First)*.

Вважаємо, що умовами реалізації моделі іншомовної підготовки з професійною метою є: поетапне навчання професійно орієнтованій іноземній мові, методичне забезпечення та системний моніторинг іншомовної підготовки відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, а також оцінювання сформованості іншомовної професійної компетенції згідно з існуючими міжнародними стандартами та іспитами на рівень володіння іноземною мовою з професійною метою.

1. Ніколаєва С. Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. ; укр. видання / С. Ю. Ніколаєва. – К., 2003.

2. Гришкова Р. О. Імплементация европейских освітніх стандартів у навчання англійської мови студентів нефілологічних спеціальностей / Р. О. Гришкова // Педагогіка: наукові праці. – 2010. – № 136 (123). – С. 114–118.

3. Вікторова Л. Іншомовна підготовка студентів у спеціалізованих ВНЗ / Л. Вікторова // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2014. – № 9 (2). – С. 298–305.

4. Ніколаєва С. Ю. Міжкультурна іншомовна освіта в Україні: ключові проблеми / С. Ю. Ніколаєва // Молодий вчений : зб. наук. праць. – 2015. – № 8 (23). – С. 125–131.

5. Смовженко Л. Сучасні підходи до викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах / Л. Смовженко // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2014. – Вип. 61. – С. 244–250.

Валєєв Руслан Гельманович,
професор кафедри цивільного права
та процесу факультету № 1
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ДОСВІД КАФЕДРИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

Будь-яка професійна підготовка в умовах інформаційної цивілізації вимагає постійного оновлення свого змісту. Особливо це стосується підготовки юристів в умовах європейської інтеграції України та перманентного онов-